

EPIAŞ

**Yenilenebilir Enerji Kaynak
Garanti Sistemi ve Piyasası
(YEK-G)**

Taha TAŞDEMİR

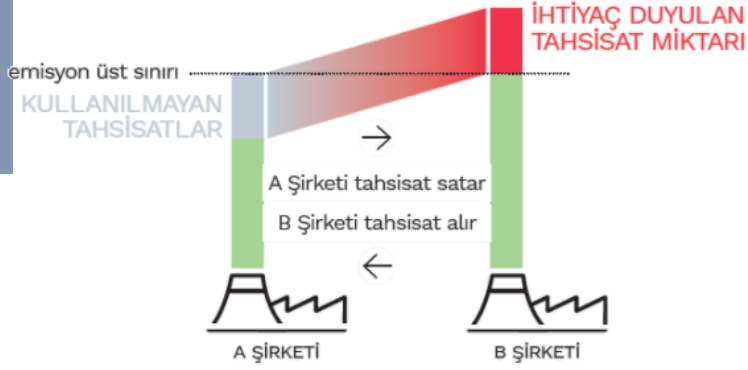
Çevresel Piyasalar Yönetmeni

Çevresel Piyasalar Yönetmenliği

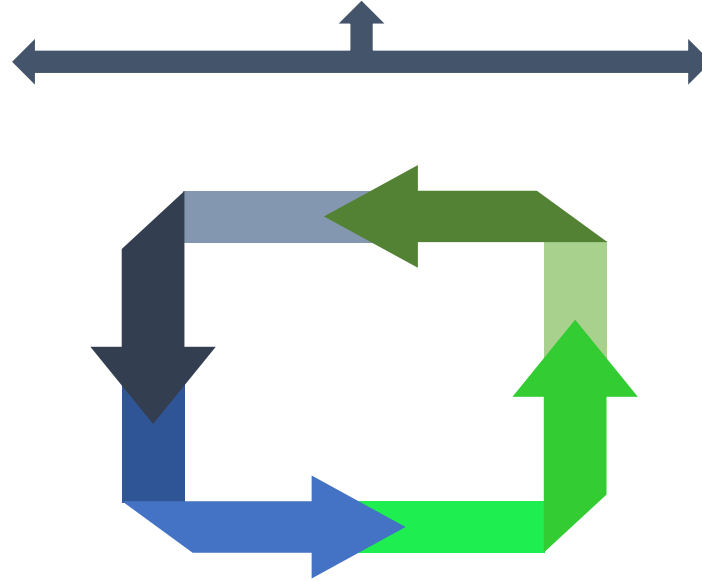

- **Karbon Fiyatlandırma ve Emisyon Azaltım**
- **YEK-G Nedir?**
- **Neden YEK-G Belgesi?**
- **YEK-G Belgesi ve Kullanım Alanları**
- **Nihai Tüketicilerin YEK-G Belgesi Temini**
- **YEK-G Belgesinin Kazanımları**
- **Yeşil Mutabakat Eylem Planı**
- **Sınırdaki Karbon Düzenlemesi**
- **YEK-G Sistemi İstatistikleri**

Emisyon Ticaret Sistemi

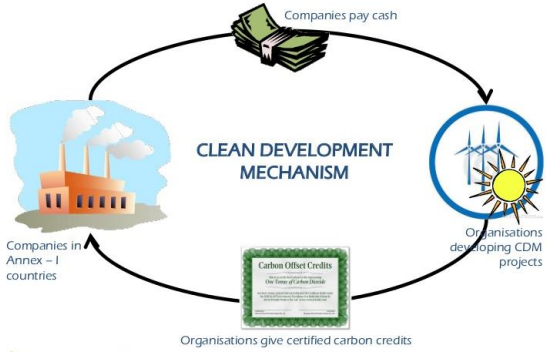
Zorunlu Piyasalar

Karbon Vergisi

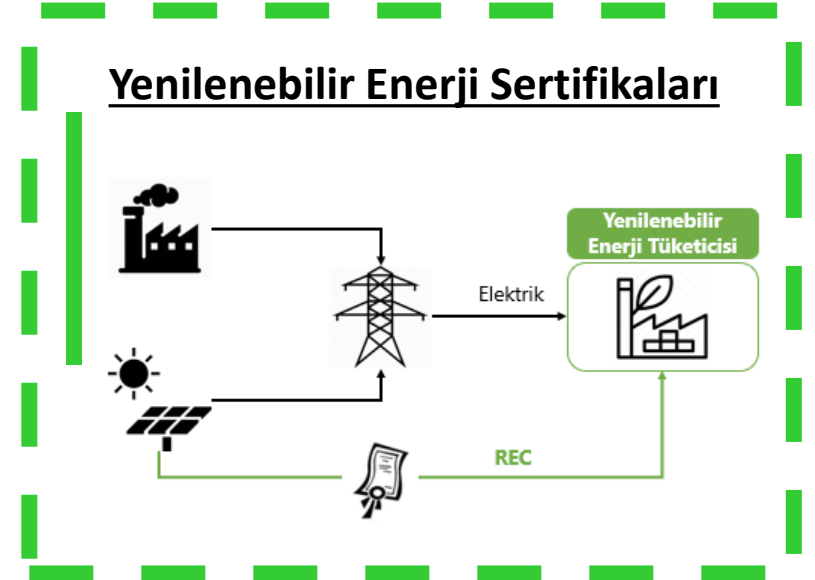
Emisyon Azaltım Kredileri

Gönüllü Piyasalar

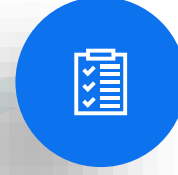
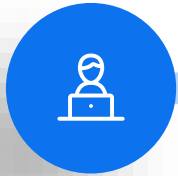
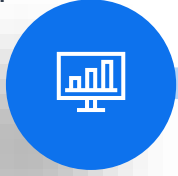
Yenilenebilir Enerji Sertifikaları

Üretilen elektriğin **üreticiden tüketiciye kadar tüm süreçlerini takip etmek** amacıyla tasarlandı.

Sisteme dahil olan lisans sahibi üretim tesislerinin **şebekeye verdiği her 1 MWh'lik yenilenebilir enerjiye ait özellikler** kaydedilerek belgelenecek.

Tüketicilere **yenilenebilir enerji kaynaklarından** üretilen elektrik enerjisinin tedarik edilmesi **garantilenecek**.

Yenilenebilir enerjinin “kimlik kartı” statüsündeki YEK-G Belgesi; son tüketicilerin kullanmış oldukları enerjinin yenilenebilir enerji kaynaklarından üretildiği **takip, ispat ve ifşa** edilecek.

Tüketiciler çevre korunmasına katkı sağlarken, **satın aldıkları enerjinin kaynağı** hakkında bilgi edinebilecek,

Yenilenebilir enerji üretimine verilen her destek, **sürdürülebilir gelecek** için değerli bir katkı olacak.

- ✓ Üretici ve Tüketiciler arasında güven artarak, tüketiciler satın aldıkları ürünlerin çevreye zararsız olduğu bilincinde olacaktır.

- ✓ Şirketler, yerli kaynakları destekleyerek ülke ekonomisine katkı sağlamış olacaktır

- ✓ İklim değişikliği ile mücadele yolunda, şirketlerin satın aldığı elektriğin yenilenebilir kaynaklardan üretildiğini ispatlayan YEK-G Belgesi; Şirketin itibarını ve müşteriler ile olan iletişimi güçlendirerek markaya olan güvenilirliği arttırmaktadır.

NEDEN YEK-G BELGESİ?

- ✓ Şirketler, yenilenebilir enerji kaynaklarını kullandıklarını ispatlamalarıyla, enerji nitelik sertifikalarının avantajlarından yararlanarak rakiplerinin bir adım önüne geçmektedir.

- ✓ YEK-G Belgesiyle birlikte, yenilenebilir enerjinin üretimden tüketimine kadar geçen aşamaların kaydı ve takibi ile şeffaflık artırılarak, çevre duyarlılığı kapsamında şirketlerin, müşterileri ve halka karşı olan sorumluluk bilinci sağlanmaktadır.

- ✓ Sürdürülebilirlik döngüsüne katkı sağlanır ve kurum içi farkındalık sağlanmış olur.

KAPSAM-1

- Proses Emisyonları

KAPSAM-2

- Satın alınan Elektrik

KAPSAM-3

- Enerji dışındaki tedarikçi emisyonları (nakliye, dağıtım vb.)

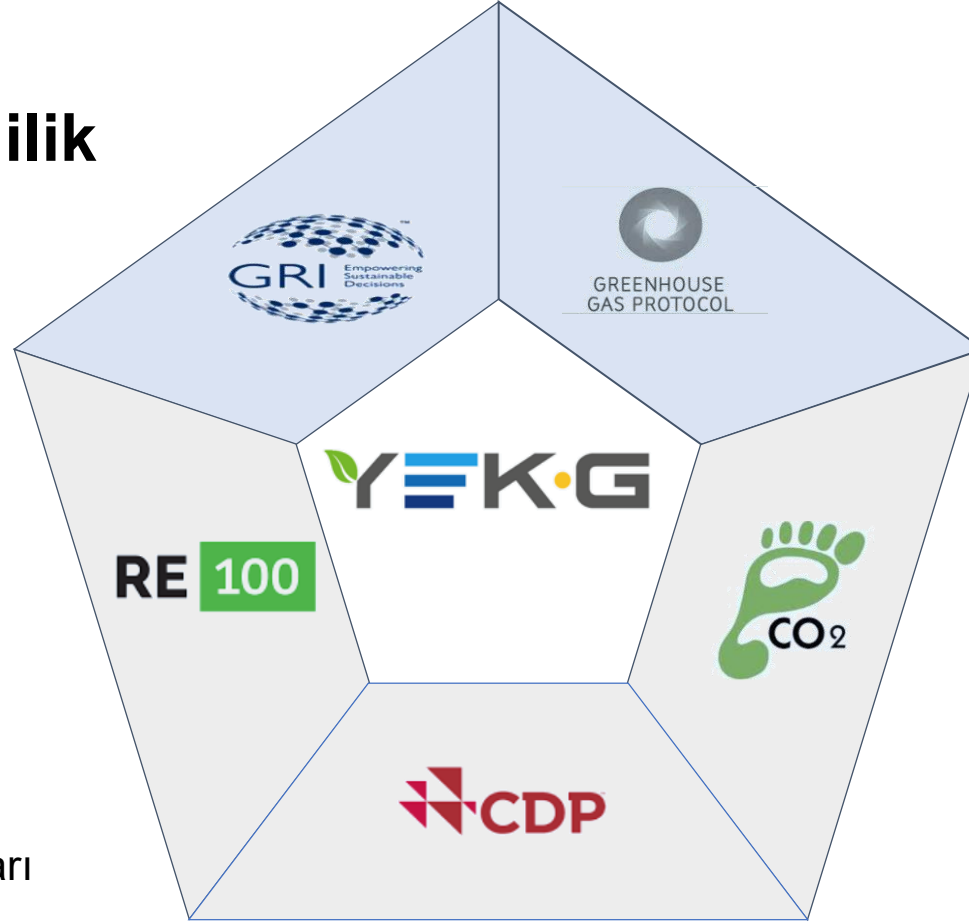

Uluslararası Geçerlilik

YEK-G Belgesinin, Şirketlerin uluslararası sürdürülebilirlik raporlamalarında kullanılması

Sürdürülebilirlik-Prestij

Uluslararası raporlama kuruluşları olan RE100-CDP-GRI'nin sayfasında yer alan şirketler kendilerine prestij sağlamaktadır.

Sera Gazı Protokolü

Kyoto Protokolü kapsamında yayınlanan Sera Gazı Protokolü ve ISO 14064'e göre karbon ayak izi, ikincil (dolaylı) olarak oluşmasına göre hesaplanabilmektedir.

Karbon Ayak İzi Hesaplaması(Scope II)

Karbon ayak izi hesaplamasında Kapsam 2'de kullanılan enerjinin yenilenebilir enerji kaynaklarından olduğunun YEK-G Belgesi ile ispatlanması

→ Serbest Olmayan Tüketiciler

Görevli Tedarik Şirketlerine başvurarak - tükettikleri enerjiyle beraber YEK-G Belgesini temin edebilecektir.

Görevli tedarik şirketleri, tüketicilerin faturalarına özel bir işaret koymak suretiyle ifşa etmekle yükümlü olacaktır.

→ Serbest Tüketici Olanlar veya Serbest Tüketici Hakkını Kullanmayan Tüketiciler

YEK-G Belgelerini elektrik enerji temin ettikleri firmadan veya istedikleri bir başka tedarik şirketinden tüketimlerine karşılık talep edebilecektir.

EXIST

Nihai tüketiciler, tedarikçilerden temin ettikleri YEK-G belgelerini EPIAŞ web sitesinde yer alacak “YEK-G Belge doğrulama portalı”ndan doğrulamasını yapabilecektir.

EPIAŞ YEK-G
YEK-G BELGESİ
DOĞRULAMA PORTALI

Yerli

Tamamen yerli ve milli bir sistemdir.

Ekonomik

Rekabetten kaynaklı işlem maliyetlerini daha ekonomik hale getirecektir.

TL Cinsinden İşlem

Yerli bir sistem olduğu için maliyetler yerli para cinsinden olacaktır

Veri Doğruluğu

Verinin üretildiği noktada doğrulaması yapılacak ve YEK-G Belgeler üretilebilecektir.

Gösterge Fiyat

Organize YEK-G piyasası ile her zaman gösterge fiyatlar oluşacaktır. Hem üretici, hem de tüketiciler için doğru fiyat herkese erişilebilir olacak.

**1 Ocak
2023**

- CBAM Mekanizması 1 Ocak 2023'de yürürlüğe girecek.
- İlk etapta demir-çelik, çimento, gübre, alüminyum ve elektrik sektörlerini kapsayacak.

**31 Aralık
2025**

- 2023-2025 arası geçiş dönemi olacak, Bu geçiş döneminde ürünleri ithal eden AB Menşeli ithalatçılar herhangi bir ödeme yapmayacak, sadece ithal edilen ürünlerdeki emisyonları bildirecekler. (Kapsam 1 + Kapsam 2)

**1 Ocak
2026**

- 1 Ocak 2026'dan itibaren CBAM Yönetmeliği tam anlamıyla yürürlüğe girecektir.
- CBAM Sertifikaları aracılığıyla bu malların ithalatında karbon fiyatı uygulanacaktır. (Kapsam 1)
- CBAM beyannamesinde yer alacak bilgiler: i) toplam mal miktarı ii) gömülü emisyonlar iii) toplam gömülü emisyonlara karşılık gelen CBAM sertifikalarının toplam sayısı iv) menşe ülkede ödenen karbon maliyetleri

3. Yeşil Mutabakat Eylem Planı Takvimi

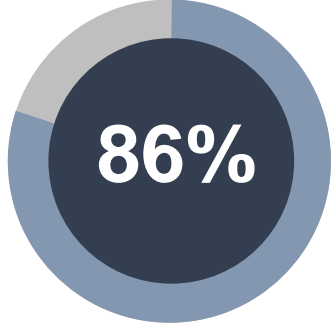
Yeşil Mutabakat Eylem Planı
2021

4 Temiz, Ekonomik ve Güvenli Enerji Arzı					
HEDEF	EYLEM	TAKVİM	SORUHLU/ KOORDİNATÖR KURUM	İLGİLİ KURUM VE PAYDAŞLAR	ÇİFTİLER
4.1. Avrupa Yeşil Mutabakatı çerçevesinde yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği politikalarının gözden geçirilmesi	4.1.4. Yeşil Tarife ve YEK-G Belgesi ile ilgili bilinçlendirme çalışmalarının yürütülmesi	2021 III. Çeyrek	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	EPDK EPIAŞ	<ul style="list-style-type: none"> Temmuz 2021 tarihine kadar EPIAŞ tarafından YEK-G altyapısının kurulması ETKB, EPDK ve EPIAŞ tarafından tanıtım ve bilinçlendirme çalışmaları yapılması

- Elektrik Piyasasında Yenilenebilir Enerji Kaynak Garanti Belgesi Yönetmeliği 14 Kasım 2020 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanmış olup, YEK-G uygulamasına 1 Haziran 2021 tarihinde başlanmıştır.
- Bu çerçevede, YEK-G Belgesi ve Yeşil Tarife ile ilgili altyapı ve bilinçlendirme çalışmaları sürdürülecektir.
- Bu alanlarda atılacak adımlar, ülkemizde üretilen ürünlerin karbon ayak izinin azaltılmasını sağlayacak, ayrıca artan sayıda uluslararası firmanın değer zincirlerini karbondan arındırma taahhütleri dikkate alındığında, firmalarımızın değer zincirlerindeki yerinin güçlendirilmesini temin edecektir.

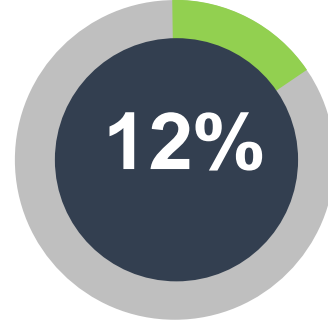
EPIAŞ

Hidroelektrik

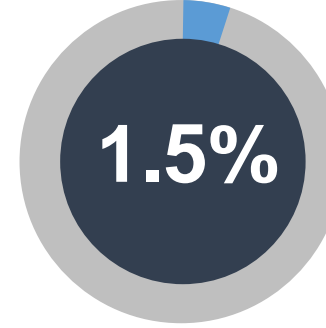
9.818.901 MWh

Jeotermal

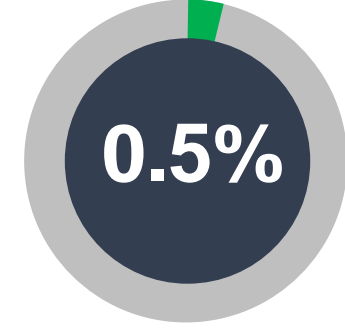
1.280.084 MWh

Rüzgar

181.655 MWh

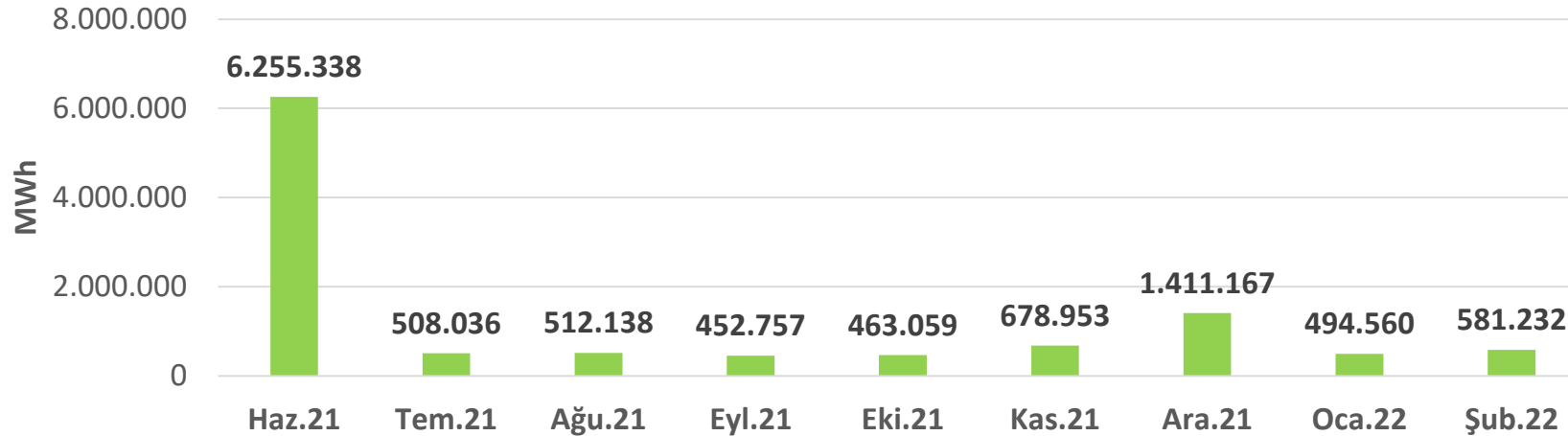
Biokütle

76.660 MWh

YEK-G SİSTEMİ İSTATİSTİKLERİ – İHRAÇ İŞLEMİ

11.357.240 MWh'lık ihraç işlemi gerçekleştirilmiştir.*

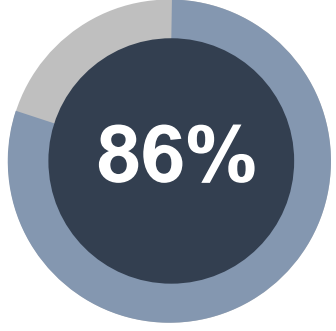
EXIST

*27 Şubat 2022 tarihi itibarıyla

YEK-G

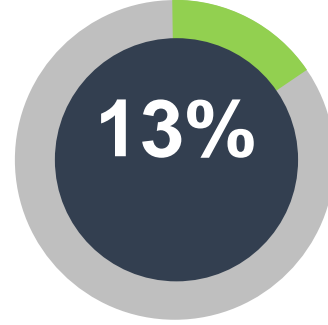
EPIAŞ

Hidroelektrik

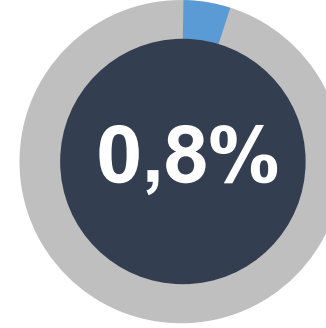
1.187.088 MWh

Jeotermal

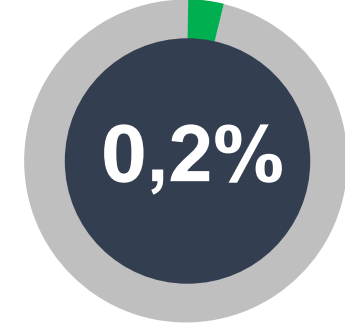
186.676 MWh

Biokütle

11.978 MWh

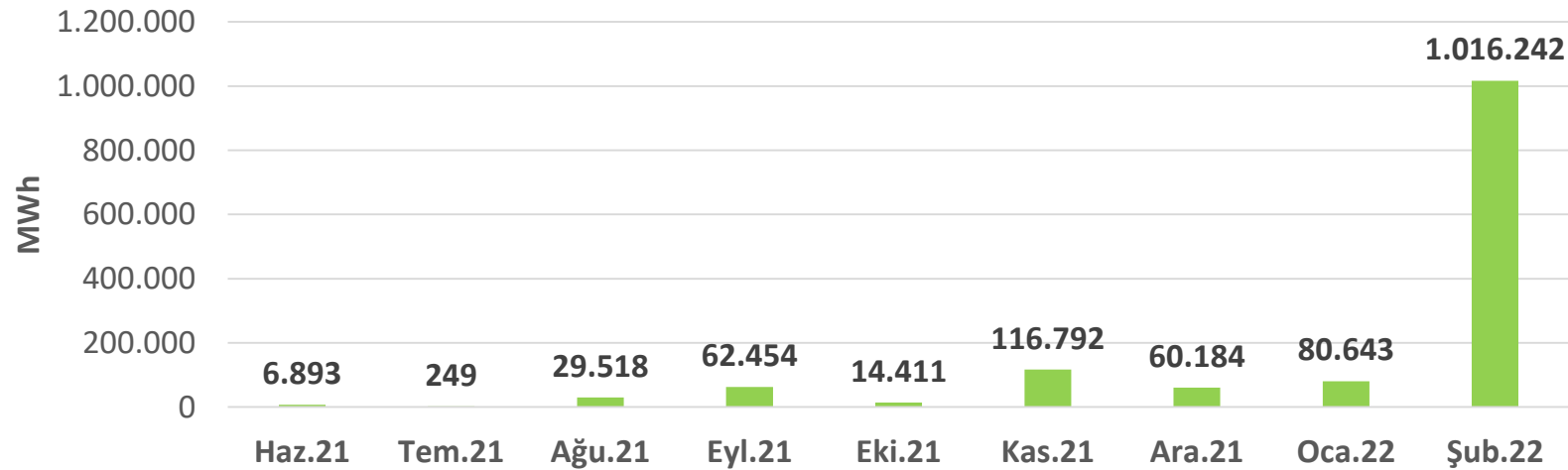
Rüzgar

1.644 MWh

YEK-G SİSTEMİ İSTATİSTİKLERİ – İTFA İŞLEMİ

1.387.386 MWh'lık belge nihai tüketiciye itfa edilmiştir.*

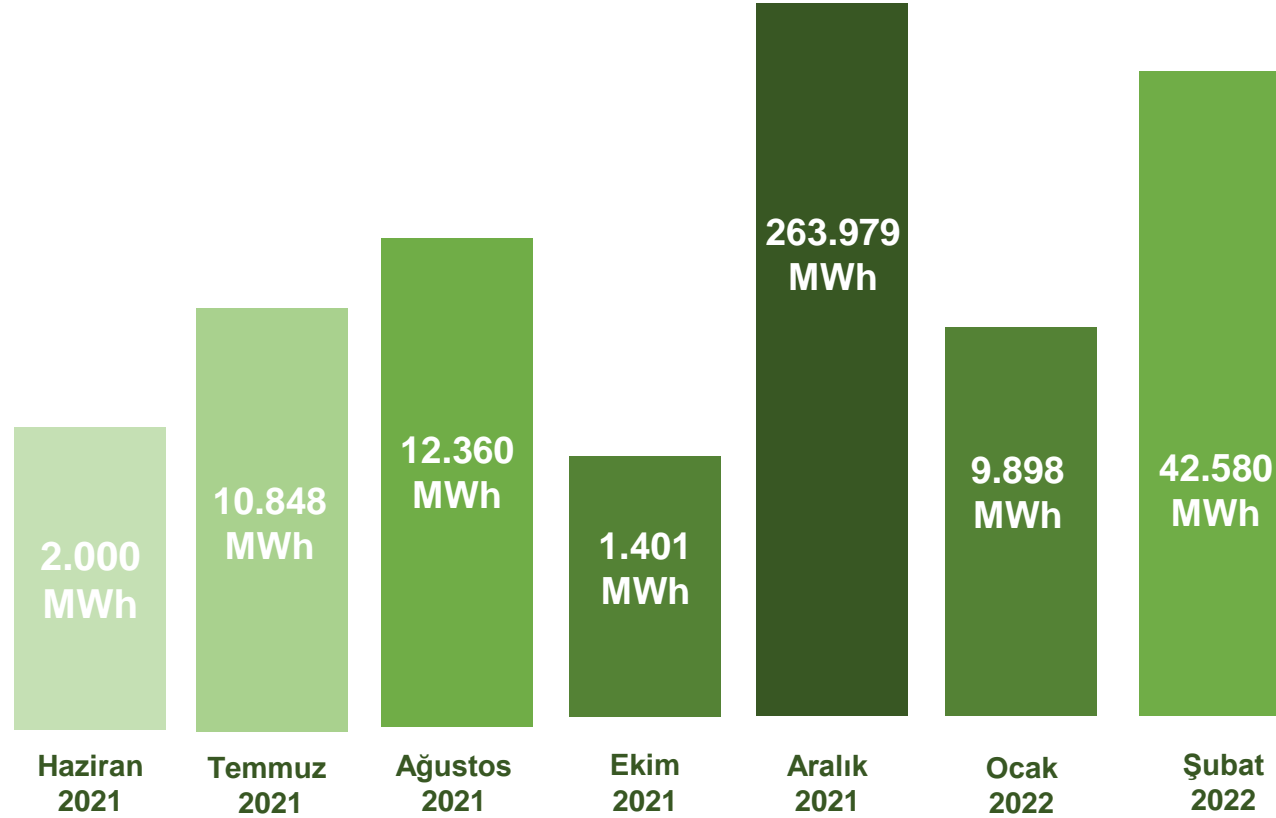

EXIST

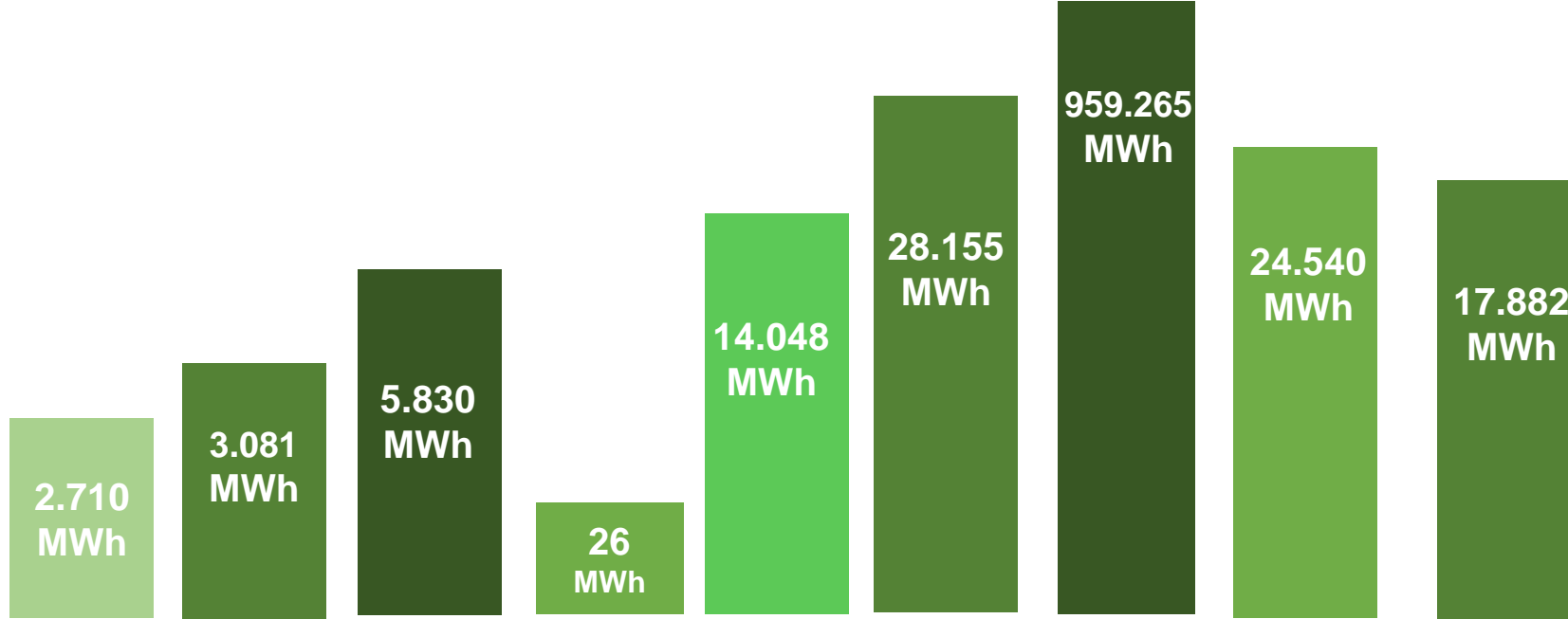
*27 Şubat 2022 tarihi itibariyle

YEK-G

Toplamda **343.066 MWh**'lık belge ikili anlaşma ile transfer edilmiştir.

Toplamda 1.037.655 MWh'lık eşleşme gerçekleşmiştir.

	Org. Piyasa AOF (TL/MWh)					Eşleşme Miktarları (MWh)
	Hidroelektrik	Rüzgâr	Jeotermal	Biokütle	Güneş	
Haz.21	0,38	0,44	3,34	5,00	-	2.710
Tem.21	0,39	0,25	0,50	-	-	3.081
Ağu.21	0,29	1,00	0,45	-	-	5.830
Eyl.21	0,20	-	-	-	-	26
Ekm.21	0,78	1,00	0,34	1,00	-	14.048
Kas.21	0,25	1,00	0,25	-	-	28.155
Ara.21	0,30	-	0,32	-	-	959.265
Oca.22	0,25	-	-	-	-	24.540
Şub.22	0,19	-	-	-	-	17.882

EPIAŞ

TEŞEKKÜRLER

Çevresel Piyasalar Yönetmenliği